

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Beneficiorvm D. Petri Rebvffi Montispessvlani
Ivrvim Doct. Ac Comitiss, Ivrisqve Pontificii Ordinarii
Professoris Paris. & ibidem in supremo Senatu Causarum
Patroni**

Rebuffi, Pierre

Coloniae, 1610

VII. De effectibus excommunicationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63686](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63686)

vel in specie, ex quaui causa, & quouis
quæsto colore, ac etiã prætextu cuiusuis
cõsuetudinis, aut priuilegii, vel aliã quo-
modolibet, fecerint, ordinauerint, & pu-
blicauerint, vel factis, & ordinatis vlt fue-
rint, vnde libertas ecclesiastica tollitur, vel
in aliquo læditur, vel deprimitur, aut aliã
quouis modo restringitur, seu nostris, &
dictæ Sedis, ac quorumcunq; Ecclesiarũ

10 iuribus, quomodolibet, directè, vel indire-
ctè, tacitè, vel expressè præiudicatur.

11 Nec non, qui Archiepiscopos, Episco-
pos, aliosq; superiores, & inferiores Præ-
latos, & omnes alios quoscunq; Iudices ec-
clesiasticos ordinarios quomodolibet im-
pediunt, quo minus sua Iurisdictione ec-
clesiastica contra quoscunq; vtantur secũ-
dum quod Canones, & sacra Cõstitutio-
nes ecclesiasticæ, & decreta Conciliorum
generalium, & præsertim Tridentini sta-
taunt: ac etiam eos, qui post ipsorũ Ordi-
nariorum, vel etiã ab eis delegatorũ quo-
rumcunq; sententias & Decreta, aut aliã
fori ecclesiastici iudiciũ eludentes, ad Cæ-
cellarias, & alias curias sæculares recur-
runt, & ab illis prohibitiones, & mandata,
etiam pænalia, ordinariis, aut delegatis
prædictis decerni, & contra illos exequi
procurant: eos quoq; qui hæc decernunt,
exequuntur, seu dant auxilium, consiliũ,
patrocinium, & fauorem in eisdem.

12 Quiue iurisdictiones, seu fructus, red-
ditus, & prouetus ad Nos, & Sedem Apo-
stoli. am, & quascunq; ecclesiasticas per-
sonas ratione Ecclesiarum, Monasteriorũ
& aliorum beneficiorum ecclesiasticorum
pertinentes, vsurpant, vel etiam quaui
occasione, vel causa, sine Romani Ponti-
ficis, & aliorum ad id legitimã facultatem
habentium expressa licentia, sequestrant.
&c. volentes eorundem præsentium trans-
sumptis, etiam impressis, Notarii publici
manu subscriptis, & sigillo Iudicis Ordi-
narij Rom. Curia, vel alterius personæ in

13 dignitate ecclesiastica constitutæ, muni-
tis, eandem prorsus fidem in iudicio, & ex-
tra illud, vbique locorum adhibendam fo-
re. &c. Nulli. &c. Datum Romæ apud S.
Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ

M. D. LXXXXIX. 6. Idus April. Pon-
tif. noſtr. Anno Octauo.

NOTABILE VII.

De horrendis effectibus excom-
municationis.

Q Vid operetur excommunicatio, ex
S Canonibus, Sanctisque patribus,
& doctõribus, multa vtiliter conge-
ri possent: nunc pro hoc tempore, & inli-
tuto, satis sit perpendere, & summam re-
ferre. 19. effectus, quos ponit magnus no-
ster Doctor Nauarrus. in *Manua. cap. 27. nu.*
17. & sequentibus.

Primò igitur excommunicatio (de ma-
iori loquimur) operatur declarationem
exclusionis à gratia Dei propter peccatũ
mortale.

Secundò, excommunicatio excludit à
Sacramentis Ecclesiæ, actiue, & passiuè,
ita quod nec possit accipere, nec dare, *cap.*
Engelrudam. 3. q. 4.

Tertiò priuat suffragiis generalibus Ec-
clesiæ, adeo, vt Ecclesia nulla in re inten-
dat excommunicato subuenire per illa,
quod est maximum damnum. Vnde dici
solet, excommunicatum possideri à Dia-
bolo. *capit. audi. capit. omnis. 1. quest. 3.* Et
Diabolum vti eo sicut mulo suo iumento
gl. in d. c. audi.

Quartò excludit à diuinis officiis, & pre-
4 cibus cum aliis simul faciendis, vel audie-
dis. *cap. quod in re. de pont. & rem. ff.*

Quintò priuat omnibus contentis illo
5 vericulo *gloss. cap. statumus. de Sen. excom.*
lib. 6.

Os, orare, vale, communico, mensangitur.
Quem Hostien. in *Son. de sen. & exqui-*
sita, & omnes Theologi. in 4. dist. 18. & Ca-
nonistæ mille in locis attigerunt.

Per, os, intelligitur participatio collo-
quendo, osculando, amplexando, recipie-
do, mittendo, vel dando literas. *c. cum ex-*
communicato. & sequen. 1. q. 3.

Per, orare, dicta Participatio Sacramen-
torum, & diuinorum officiorũ, & quarum
libet

libet aliarum precum in Ecclesia, intra, vel extra eam, cum aliis dicendarum, iuxta *Inn. in ca. nuper de sent. ex.*

Per, *vale*, includuntur mutue salutatio- nes, quæ fiunt per colloquutionem, aut literas, aut etiam assurgendo, aperiendo caput, mouendo labia, & similia, quæ significant salutationem sine locutione, iuxta *mentem Car. luo. & communis in Cle. si. de Sen. ex.* quid- quid dicat *Ma' or in 4. dist. 18 q. 2.* & Angelus verbo *Excom. nuncio 9. §. 4.* quorum opi- nio teneri potest, quoad forum conscientie, quando eiusmodi signa fierent sine intentione salutandi, intra animum dicē- do. Deas te conuertat, vel simile, *arg. l. non omnis ff. si certum petatur, per l. in agris ff. de ac- quir. rer. don.*

Per, *com. nuncio*, participatio, quæ habetur in operando, exercendo, aut faciendo ali- quid simul cum eo, aut habitando in eadē domo, aut in aliqua eiusdem parte, aut conuertiendo cum eo aliis modis.

Per, *mensa*, intelligitur concedēdo in ea- dem mensa, dormiendo in eodem lecto, quāuis domus sit aliena, secundum *S. An- ton. 3. part. 11. ca. 7.* iuxta quem, & *Innoc. in d. ca. nuper.* non potest quis etiam in con- uuiuo alicuius tertii comedere cum excō- municato, imò debet surgere ex mensa, si excōmunicatus accumberet, non tene- tur tamen exire domo, imò potest comē- dere in alia domus parte, si uterque non e- rat inuitatus ad idem conuiuium, quia fie- rant ambo inuitati, licet in duabus mensis diuersis comederent, videbuntur commu- nicare in eodem conuiuium, & simul, quan- tum ad hunc effectum comedere, iuxta mentem illorum.

6 Sexto excommunicatio facit irregula- rem vtentem aliquo actu ordini suo pecu- liari. *Hosten. loa. And. Pan. & alii in c. 2. de cler. ministran.*

7 Septimo, excommunicatio facit infamem, si excommunicatio est manifesta, per *c. infames. 6. q. 1.* quod Ludo. Roman. dixit ad hoc singulare, *in sing. 280.* vt solum procedat in excōmunicato ob causam afferentem infamiam Iuris, aut ob contumaciam in causa infamiam inurente.

8 Octauo, facit collationem beneficii ec- clesiastici adeo nullam, vt non conualescat per absolutionem nisi subsequatur noua prouisio, *c. cum bono. de etat. & qual. & c. po- stulasti. cum glos. & ei annor. de cler. excomm. ministran.* Et consequenter tenetur re- linquere beneficium, & restituere fructus perceptos.

9 Nono, priuat facultate eligendi actiue, & passiue. *c. const. 1. de appell.*

10 Decimo suspendit ab officio & benefi- cio, *ca. pastoralis §. verum. eod. tit.* Quanquam, si habet officium publicum, valebit quod per illud faciet ratione eius, quousq; tole- ratur. *cap. approbandum. de re iud. & ibi glos. verbo in modum.*

Quod intelligo, in quantum agitur de vitando præiudicio alterius non excōmunicati. Nam excōmunicatio (licet & aliæ censure) etiam occulta dummodo pro- bari possit, semper potest opponi contra ipsum excōmunicatum: Hinc etiam excō- municatum non declaratum, nisi sit excō- municatus ob notoriam percussione cler- icali, vitare non teneamur, exceptio tamen excōmunicationis semper potest excō- municato obici, etiam ante declarationem, ad excludendum eum à quocunq; actu, e- ligendi, iudicandi, & similibus. Ratio est, quia per extrauagantem Martini. V. ipsi excō- municati, interdicti, & prohibiti, in nullo casu releuantur. *Na. 4. ar. dicto cap. 29. nu- mer. 35.*

11 Vndecimo, excōmunicatio eximit sub- ditos ab onere seruandi ratione fidelitatis, aut subiectionis iurisdictionalis, quandiu fuerit excōmunicatus. *cap. penult. & vlti- mo 15. quest. 6.*

12 Duodecimo, priuat facultate ducendi vi- xorem sine peccato mortali, per supra scri- pta de Sacramentis. Et hic effectus conti- netur in secundo speciali, tamen notatu dignus propter matrimonia hæreticorū, & cum hæreticis contrahentium.

13 Decimotertio, annullat Rescripta ob- tenta à Summo Pontifice præterquā super articulo eiusdem excōmunicationis, *c. 1. de Rescript. li. 6. nisi*, quod de more fit, detur absolutio ad effectum & c. & orator nō in-

forduerit per annum, vel aliàs &c. vt in re-
pet. c. ita quorundam. de Iudeis. vbi ad glos. vlt.
nu. 16. posuimus tenorem regulæ de Infor-
descendentibus. Huius regulæ tenor in Regu-
lis CLEMENTIS VIII. nu. 67. talis est.

Item ne personis, pro quibus literæ suæ
Sanctitatis emanabunt, ob generalem ab-
solutioem à censuris ecclesiasticis, quib.
ligati forent, ad earum effectum, indifferen-
ter concedi, & in literis Apostolicis appo-
ni solita, prætetur occasio censuras ipsas
vilipendendi, & infordescendi in illis, sta-
tuit & ordinauit huiusmodi absolutio-
nem, & clausulam in literis quas in futurum
cum illa concedi cõtinget, non suffragari,
non parentibus rei iudicate, incendiariis,
violatorib. Ecclesiarum, falsificatoribus,
& falsificari procurantib. literas, & suppli-
cationes Apostolicas, & illis vtentib. rece-
ptorib. & fautorib. eorum, ac res veritas
ad infideles deferentibus, violatoribus ec-
clesiasticæ libertatis, via facti, ausu teme-
rario Apostolicis mandatis non obtempe-
rantibus, & Nuncios, vel executores Apo-
stolicæ Sedis, & eius Officialium, eis com-
missa exequentes, impediuntibus, qui pro-
pter præmissa, vel aliquod eorum excom-
municati à iure, vel ab homine, per quatuor
menses, scienter excommunicationis sen-
tentiam huiusmodi sustinuerint, & ge-
neraliter quibuscunq; aliis, qui censuris a-
liquis etiam aliàs, quàm vt præfertur,
quomodolibet ligati, in illis per annum
continuum inforduerint.

- 14 Decimoquarto, priuat alios facultate
pro eo orandi publicè & solenniter, quam-
uis possint priuatè, vt latius in Enchir. de ora-
tione & hor. can. & c. quando, de conse. d. cap. sine.
not. 19. nu. 67.
- 15 Decimoquinto, excommunicatio re-
pellit à iudicio, vt non possit esse actor, ne-
que procurator actoris, neq; Rei, potest ta-
men esse Reus ad se defendendum. c. intel-
leximus. de iudic. vt habet communis opinio ibi-
dem.
- 16 Decimosexto, facit, vt perseueras in ex-
communicatione per annum in causa cri-
minali videatur confiteri crimen. cap. rur-
sus. & c. quicumque. u. q. 3. per quæ malè intel-

lecta glo. fm. inc. 1. de Iudiciis cum aliis mul-
tis tenuit, quod debet etiam priuari suis
beneficiis, quod non est verum vt copiosè
scripsimus super illam.

Mihi tamen hæc quæstio manet adhuc
ambigua, & communem opinionem com-
probat Parisius Flaminius Doctor & Epi-
scopus nostra ætate celeberrimus. de R. efig.
lib. 4. quæstio. 3. numer. 54. Quia infordeleer. s
obdurato animo est hæretico similis,
iuxta dispositionem S. Concilii. Sess. 25. ca-
pit. 3.

Decimosextimo, priuat sepultura loci 17
sacri. cap. sacris de Sepulturis.

Decimo octauo, obligat manentem in
ea per aliquod tempus, ad soluendam, an-
quàm absoluat, pœnam constitutã in a-
liquis Episcopatib. Angel. verb. Excommu-
nic. vlt. §. 13.

Decimonono, operatur & alia multa, quæ
scribit Rebus. in glos. Concord. inul. de Excom-
munic. non vitan. Quædam tamen inuanti.

NOTABILE VIII.

De Executione literarum Apostolica-
rum & declaratione Concilii Tri-
dentini Sessio 24. cap. 20. de Re-
format. Quoad primam In-
stantiam.

GREGORIVS Episcopus, &c. Ad
futuram rei memoriam. Ad Roma-
ni Pontificis prouidentiam circum-
spectam pertinere dignoscitur, dubia su-
per Sacrorum Conciliorum decretis, pro
tempore insurgentia, sic suæ declarationis
oraculo dilucidare, & interpretari vt exin-
de litium dispensia inter fideles quoslibet
valeant submoueri. Accepimus sanè nu-
per, quod licet multoties Rom. Pontifex,
vt prouisiones, & gratiæ per eum de bene-
ficiis pro tempore vacantibus, ac suæ, &
Sedis Apostolicæ dispositioni, & ordina-
tioni referuatis, infauorem diuersarum
personarum, sibi gratarum, & accepta-
rum factæ, executioni debitæ manden-
tur, & ne (dum literæ Apostolicæ subplū-
bo